

ÎNCHEIERE

11 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Aliona Miron
Mariana Pitic
Ion Malanciuc

examinând cererea Asociației Obștești „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” cu privire la strămutarea la altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău a cauzei de contencios administrativ intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” împotriva Consiliului și Primăriei municipiului Chișinău, Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, persoane terțe Asociația Obștească „Uniunea Conducătorilor Auto din Republica Moldova”, societatea cu răspundere limitată „Galsam-Service” și societatea cu răspundere limitată „IKI-Invest Grup” cu privire la contestarea actelor administrative,

constată:

La 01 februarie 2019, Asociația Obștească „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” (în continuare AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului și Primăriei municipiului Chișinău, Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, terți Asociația Obștească „Uniunea Conducătorilor Auto din Republica Moldova” (în continuare AO „Uniunea Conducătorilor Auto din Republica Moldova”), societatea cu răspundere limitată „Galsam Service” (în continuare SRL „Galsam Service”) și societatea cu răspundere limitată „IKI-Invest Grup” (în continuare SRL „IKI-Invest Grup”), solicitând anularea contractului de arendă nr.6166/2013 din 15 mai 2013 (0100/13/96162) și a deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.4/18-6 din 30 aprilie 2013, obligarea Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău de a da în arendă reclamantei lotul de teren cu nr. cadastral XXX din XXX, cu suprafața de 1,8442 ha și de a elibera certificatul de urbanism pentru proiectare, pentru a avea posibilitatea de a finaliza lucrările de construcție a unui complex locativ cu obiective de menire social-culturală și comercială și parcare auto multietajată (vol. I, f.d. 2-3).

Prin hotărârea din 27 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial acțiunea înaintată de AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8”.

S-a obligat Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău să elibereze AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” certificatul de urbanism pentru proiectare, în vederea finalizării lucrărilor de construire a unui complex locativ cu obiective de menire social-culturală și comercială și parcare auto multietajată, în limita terenului cu numărul cadastral XXX, situat în XXX, cu suprafața de 1,8442 ha.

În rest, acțiunea s-a respins ca nefondată (vol. I, f.d. 162).

Prin decizia din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul depus de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău și apelul depus de AO „Uniunea Conducătorilor Auto din Republica Moldova”, fiind menținută hotărârea din 27 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (vol. IV, f.d. 10-27).

Prin decizia din 28 iulie 2022 a Curții Supreme de Justiție, s-a declarat inadmisibil recursul depus de SRL „Galsam-Service”, în procedura planului.

S-au admis recursurile depuse de AO „Uniunea Conducătorilor Auto din Republica Moldova” și de către Consiliul municipal Chișinău și Primarul General al municipiului Chișinău.

S-a casat integral decizia din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău și s-a restituit cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (vol. V, f.d. 38-67).

La 19 septembrie 2023, AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” a depus prin intermediul e-mail-ului, fiind înregistrată corespunzător la data de 20 septembrie 2023 (vol. VI, f.d. 30), cerere cu privire la strămutarea cauzei la altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă (vol. VI, f.d. 32-34 recto-verso).

În motivarea cererii a invocat că se plânge, în temeiul articolului 6 §1 CEDO, de încălcarea dreptului la un proces echitabil în fața unei instanțe instituite de lege.

În susținerea acestui temei, AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” a notat că fișa de repartizare repetată a dosarului nr. 3a-1537/22 (2-19071385-02-3a-26102022) din 26 iunie 2023 nu este semnată, deși, Regulamentul privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești, aprobat prin Hotărârea CSM nr. 110/5 din 05 februarie 2013 prevede că, pentru aplicarea principiului aleatoriu, dosarele se înregistrează în PIGD de către persoana responsabilă, desemnată în acest scop de președintele instanței. Se interzice implicarea inclusiv a președintelui și vicepreședintelui instanței, persoanelor neautorizate în procesul de înregistrare și distribuire aleatorie a dosarelor. La înregistrarea dosarelor, persoana responsabilă de înregistrarea cauzelor în PIGD va extrage din PIGD confirmarea înregistrării cauzei.

În speță, însă, la materialele cauzei este anexată fișa de repartizare repetată a dosarului din 26 iunie 2023, prin care se confirmă că dosarul a fost repartizat repetat în felul următor: judecătorilor Vitalie Cotorobai, Liuba Pruteanu și

Veronica Negru (la 26 octombrie 2022, ora 16.40, distribuire automată), în baza încheierii Președintelui interimar din 16 februarie 2023, judecătorul Vitalie Cotorobai a fost înlocuit cu Ina Dutca, iar judecătorul Liuba Pruteanu a fost înlocuită cu Denis Băbălău, iar în baza încheierii Președintelui interimar din 26 iunie 2023, judecătorul Denis Băbălău a fost înlocuit cu Nelea Budăi, dar care nu este semnată.

AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” a notat că, în asemenea circumstanțe, nu este clar cine anume a asigurat înlocuirea judecătorului Denis Băbălău, prin intermediul PIGD. Acest fapt echivalează cu lipsa fișei de repartizare repetată a dosarului la materialele cauzei. La rândul lor, aceste circumstanțe nu permit să se conchidă că judecătorii Curții de Apel Chișinău, Veronica Negru, Nelea Budăi și Ina Dutca ar putea fi considerat drept „instanță instituită de lege”.

Circumstanțele date denotă prezența unor fapte care pot convinge un observator obiectiv că justiția în Curtea de Apel Chișinău nu se îndeplinește prin judecătorii independenți și imparțiali, iar soarta prezentei cauze de contencios administrativ este deja cunoscută, deoarece nu va fi examinată în mod obiectiv și fără influențe.

Consideră că există temeiuri rezonabile de a bănui că nepărtinirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Veronica Negru, Nelea Budăi și Ina Dutca, precum și a întregului corp de judecători din cadrul instanței de apel, ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei, și anume de faptul că prezenta cauză de contencios administrativ a fost repartizată judecătorilor sus-menționați, în baza fișei de repartizare repetată a dosarului din 26 iunie 2023 care nu a fost semnată, și ca rezultat, nu produce efectul juridic de repartizare repetată a dosarului, prin intermediul PIGD-ului.

Examinând temeiurile invocate de către AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” privind strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată netemeinicia acestora și necesitatea respingerii cererii de strămutare a cauzei, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În corespundere cu art. 191 alin. (4) din Codul de procedură civilă, Curțile de apel soluționează și cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurile împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Articolul 195 din Codul administrativ stipulează că procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Articolul 198 din Codul administrativ enumeră exhaustiv la alin. (3) temeiurile strămutării unei cauze în contencios administrativ de la o instanță la alta. Așa, conform acestei norme, instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate

adopta o hotărâre:

a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă;

b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

Conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

În speță, este relevant faptul că în materia acțiunilor în contencios administrativ, spre deosebire de materia acțiunilor civile, legiuitorul nu a prevăzut dreptul instanței ierarhic superioare de a strămuta o cauză aflată în procedura instanței ierarhic inferioare din motiv că ar exista bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

În acest context, completul Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele invocate în cererea cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad în temeiul prevederilor art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă nu pot fi reținute, or, la 01 aprilie 2019, a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, și începând cu această dată se aplică imediat noile reglementări procedurale.

Mai mult, legiuitorul a prevăzut exhaustiv la art. 198 alin. (3) din Codul administrativ circumstanțele care pot servi drept temei pentru strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad. La caz, însă, argumentele invocate de către AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” în cererea cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad nu pot fi încadrate în temeiurile prevăzute de norma citată.

Astfel, completul Curții Supreme de Justiție reține că în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială în materia acțiunilor în contencios administrativ, garantat de art. 6 §1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 202 din Codul administrativ dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50 din același cod. Numai în situația când din motivul recuzării mai multor judecători ai Curții de Apel Chișinău, substituirea judecătorilor ar deveni imposibilă, instanța ierarhic superioară ar avea dreptul să strămute prezenta cauză la o altă instanță egală în grad, situație ce în prezent nu se atestă.

Din considerentele menționate, completul Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de către AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad.

Conform 191 alin. (3), 197, 198 alin. (3) și 230 din Codul administrativ, completul Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge cererea AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” cu privire la strămutarea la altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău a cauzei de contencios administrativ intentate la acțiunea înaintată de Asociația Obștească „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” împotriva Consiliului și Primăriei municipiului Chișinău, Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, persoane terțe Asociația Obștească „Uniunea Conducătorilor Auto din Republica Moldova”, societatea cu răspundere limitată „Galsam-Service” și societatea cu răspundere limitată „IKI-Invest Grup” cu privire la contestarea actelor administrative.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Aliona Miron

judecătorii

Mariana Pitic

Ion Malanciuc